

De vrouw op de trap – Zinvol leven

Leesclub Osseboek, 5 februari 2015

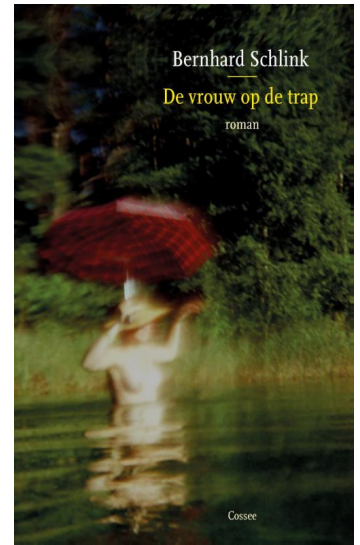
Ik lees geen romans, maar boeken over geschiedenis. Wat er werkelijk is gebeurd is toch iets anders dan wat mensen verzinnen.

Bernhard Schlinck logenstraft met zijn eigen werk bovenstaande gedachte van zijn romanpersonage.

“Filosofisch sterk, een goed verhaal, prachtige zinnen.”

Onze reacties op *De vrouw op de trap* van Bernhard Schlinck zijn overwegend positief. Kritiek is er ook: sommige passages zijn té verzonnen, liggen er te dik bovenop.

Ik heb nooit een boot gehad, wilde dat ook niet; de zee en nieuwe kusten en vreemde havens zijn voor mij nooit een verlokking geweest. Maar nu had ik het goede gevoel dat ik met mijn telefoontje de lijn had gekapt waarmee mijn boot was vastgebonden.

De naamloze hoofdpersoon is letterlijk en figuurlijk een onkreukbare man. “Op het autistische af” volgens een van onze leesclubleden. Een Duitse advocaat in fusies en overnames. Rationeel en nadenkend tot in het puntje van zijn tenen.

In het eerste deel van de roman leren we hem kennen aan de hand van flashbacks. “Een beetje een sneue man” vinden wij. Weduwnaar na een huwelijk dat achteraf gezien wellicht niet zo gelukkig was als hij zichzelf had wijsgemaakt. Maar toch, een leven dat hij weloverwogen heeft gekozen en waaraan hij weloverwogen heeft vastgehouden. Totdat hij in de nadagen van zijn leven weer op het portret stuit van de vrouw op wie hij ooit halsoverkop verliefd werd, en die hij nooit heeft kunnen vergeten. Ze was in alles zijn tegenpool: impulsief en emotioneel.

Hij laat de vrouw door een detective opsporen. Irene Adler blijkt een teruggetrokken leven te leiden op een eilandje in de buurt van Sydney, waar de advocaat voor zaken verblijft. En hij besluit uit de band te springen, verzet zijn terugvlucht naar Frankfurt en zoekt haar, zijn prinses, op.

Het tweede deel van de roman speelt zich af op het eiland waar Irene zich heeft teruggetrokken. De twee mannen die in het verleden de advocaat inhuurden om hun onenigheid over het ‘bezit’ van Irene en haar geschilderde portret te beslechten, duiken ook op. Haar eerste echtgenoot Peter Gulund, een rationale, arrogante zakenman, behandelde Irene als een trofee. Voor Karl Schwind, de emotionele en veelbelovende kunstenaar was Irene indertijd zijn muze; hij werd haar minnaar. Schwind is intussen een van de beroemdste en duurste schilders ter wereld. De ontmoetingen uit het verleden brengen bij allen onvermoede emoties teweeg.

In bedekte termen wordt gerefereerd aan een verleden waarin Irene zich zou hebben ingelaten met de links-radicalen Rote Armee Fraktion of de Baader Meinhof groep. De rechtvaardiging van die periode in de Duitse geschiedenis is een thema dat, naast de schuldvraag over de rol van de Duitsers in de Tweede Wereldoorlog, in het werk van Schlinck vaker voorkomt. *De Voorlezer* (1996, verfilmd met in de hoofdrollen Kate Winslett en Ralph Fiennes) is daarvan het bekendste voorbeeld.

Even onverwacht als ze zijn gekomen, vertrekken de oude rivalen in de liefde weer. In het derde en laatste deel van de roman blijven de advocaat en Irene samen achter. Ze spelen een spel met het verleden; wat als... Irene had toegestaan dat de advocaat haar prins op het witte paard was

geworden? Het leven van Irene was uiteindelijk niet veel opwindender dan dat van de advocaat. Deze worsteling van de mens met zijn heden en verleden is een wekkerend thema in het werk van Schlinck.

Hun samenzijn leidt bij de advocaat uiteindelijk tot een catharsis waardoor hij zijn leven radicaal omgooit. Of toch niet? De meningen daarover zijn verdeeld. Niet iedereen is er van overtuigd dat er daadwerkelijk iets gaat veranderen in het leven van de advocaat. De slotzin van de roman spreekt boekdelen. "Maar wat deed het ertoe."

Ik dacht dat ik het verleden had ontdekt terwijl ik op de toekomst was gestuit.